

Tervein mielin Pohjois-Suomessa

Tuula Löf

Janne Brunni

Seinäjoki 5.5.2010

Hankkeen lähtökohta

- Hankkeen lähtökohta on Pohjois-Suomen alueiden mielenterveys- ja päihdetyön kehittämistarpeissa.
- Hanke toimii yhteistyössä ja osana kansallista Mieli 2009 mielenterveys- ja päihdeohjelmaa.
- Hanke hyödyntää
 - Pohjois-Suomen mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämiseksi laadittua ERVA-PS -suunnitelmaa, joka on ollut käsiteltävänä kaikissa alueen kunnissa sekä sen pohjalta tehtyä kehittämistyötä hankkeessa ”Psykiatrisen hoidon ja huume-/päihdehoidon kehittäminen ja uudelleen järjestely OYS:n erityisvastuualueella 2006-2008”.
 - Lapin mielenterveys- ja päihdetyön hanketta
 - Muita alueella ja Suomessa toteutettuja mielenterveys- ja päihdetyön kehittämishankkeita

Hankkeen kehittämistyön jatkumossa..

- Tehdyn kehittämistyön hyödyntäminen
- Hyvien käytäntöjen juurruttaminen
- Uusien toimintamallien kehittäminen ja implementointi

Tavoitteet:

- **Pohjois-suomalaisten hyvinvointi;**
 - mielenterveyttä ja päihteettömyyttä edistämällä
 - mielenterveys- ja päihdepalvelujen toimivuutta ja vaikuttavuutta parantamalla
 - avoimuutta lisäämällä

Kehittämisen painopistealueet:

1. Strategiatyö
2. Promootio ja preventio
3. Hoitoketjut
4. Kuntoutus
5. Työelämä

Yhteiset kehittämisen painopistealueet:

1. Mielensterveys- ja päihdestrategioiden laatiminen ja toteuttaminen kunta ja palvelurakennenuudistuksen mukaisille yhteistoiminta-alueille
2. Mielensterveys- ja päihdekuntoutuksen kehittämisen

Alueelliset kehittämisen painopistealueet:

1. Promootio ja preventio

Kainuun maakuntayhtymä

Lapin sairaanhoitopiiri

Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri

2. Hoitoketjujen kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

3. Työhyvinvoinnin kehittäminen

Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Keskeiset odotetut vaikutukset...

- **1. *Strategioiden avulla***
 - varmistetaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen pitkäjänteinen ja tarpeenmukainen kehittämistyö, joka edistää yhteistyötä ja yhteistyörakenteita, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä sekä asiakkaan ja palvelujen käyttäjien asemaa.

Keskeiset odotetut vaikutukset...

- ***2. Mielenterveys- ja päihdekuntoutuksen kehittäminen***
 - laaja-alaisesti, monisektoriaalisesti ja avohoitopainotteisesti (miten ?)
 - vahvistaa perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kehittämistä, lisää osallisuutta ja henkilöstön osaamista sekä vähentää terveyseroja ja syrjäytymistä (miksi ?)

Keskeiset odotetut vaikutukset...

- ***Työhyvinvoinnin kehittämisen***
 - varmistetaan työelämän hyvinvointia sekä henkilöstön riittävyttä ja osaamista
 - siirretään hoitojärjestelmälle kohdistuvaa painetta takaisin työelämän toimijoille
 - edistetään palvelujen käyttäjien tasa-arvoa työelämässä

Keskeiset odotetut vaikutukset...

- ***Promootio ja preventio***
 - Vähentää palvelujen tarvetta ja edistää oikea-aikaista palvelujen käyttöä sekä edistää palvelujen käyttäjien tasa-arvoa
- ***Hoitoketjujen kehittäminen***
 - lisää palvelujen laatua, vaikuttavuutta ja saatavuutta ja kustannustehokkuutta

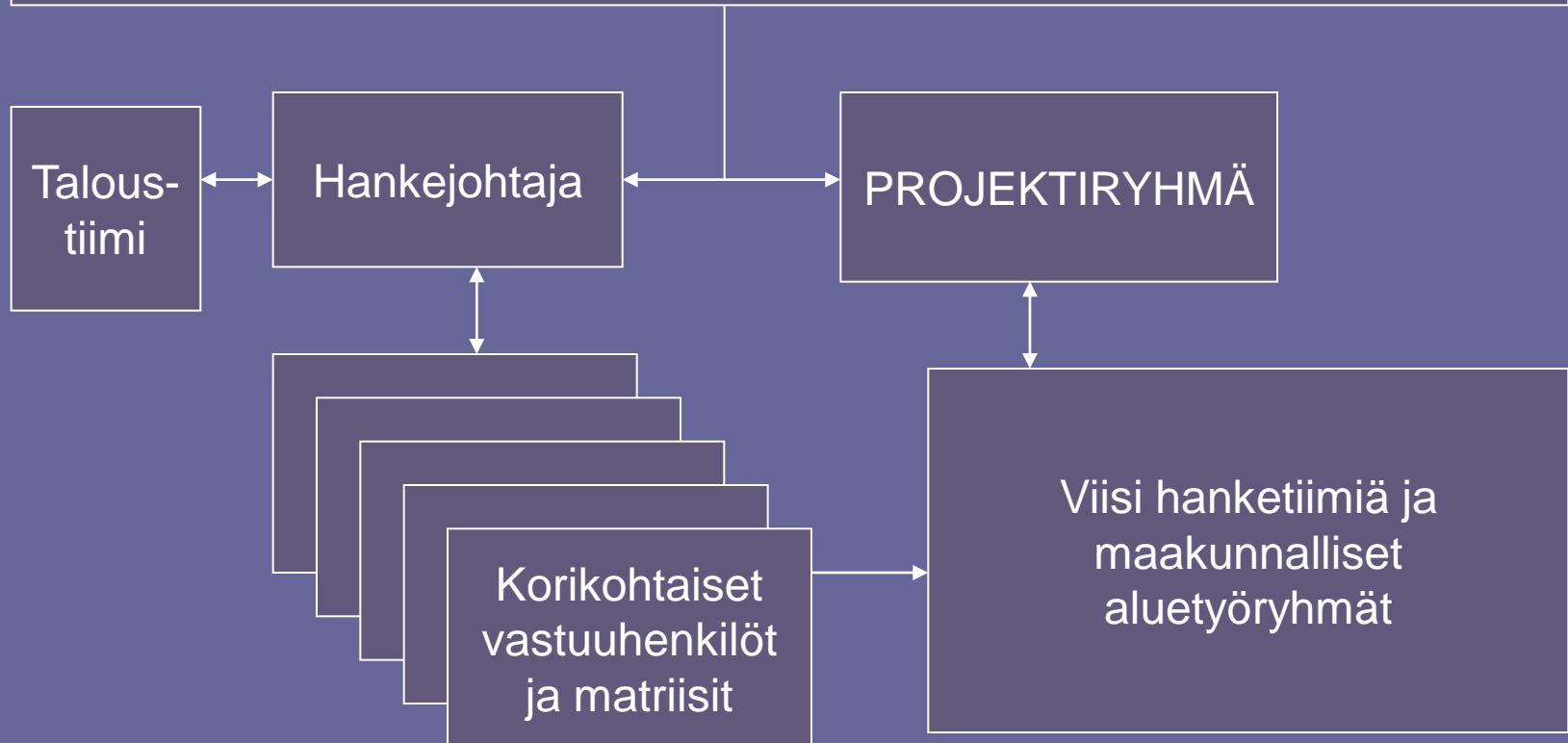
Alueiden painopisteet

alue	mielenterv ja päihde- strategiat	promootio ja preventio	hoitoketjut	kuntoutus	työelämä
Lappi	X	X		X	
L-P	X	X		X	
Kainuu	X	X		X	
P-P	X		X	X	
K-P	X			X	X

Ohjausrakenne

STM ; Mieli 2009 toimeenpano; sisältää TMP-S ja Välittäjä

Ohjausryhmä; 5 SHP+STM, alueen KASTE-,
VÄLITTÄJÄ-hanke, järjestöt, koulutusorganisaatiot

Työnjako hankkeessa

- Hallinnoija
 - Raportoi STM:lle
 - Tukee aluetyöhössä STM Mieli 2009 toimeenpanoa
 - Talouden suunnittelu ja seuranta
 - Yhteisen viestinnän kehittäminen
 - Kokoa korikohtaisen raportoinnin
 - Arvioinnin organisointi
- SHP / maakunta
 - Rekrytoi omat hanketyöntekijät
 - Henkilöstöhallinto yms
 - Maakunnallisen työryhmän toiminta
 - Alueen hankeviestintä
 - Sitouttaminen ja yhteistyö
 - Hankesuunnitelman toteutus ja tavoitteiden mahdollinen tarkentaminen

Raportointimatriisi

	Mielent. ja päihde-Strategiat	Promootio ja preventio	Hoitoketjut	Kuntoutus	Työelämä ja mt ja p
Kainuu		Sari Marita Ikäheimo			
Keski-Pohjanmaa				Marjut Malviniemi	Tuula Löf
Lappi	Jorma Posio				
Länsi-Pohja					
Pohjois-Pohjanmaa			Tiina Puotiniemi		

Raportointimatriisi

Ohjausryhmä	Mielent. ja päihde-Strategiat	Promootio ja preventio	Hoitoketjut	Kuntoutus	Työelämä ja mt ja p
Matti Kaivosoja	Jorma Posio	Sari Marita Ikäheimo	Tiina Puotiniemi	Marjut Malviniemi	Tuula Löf
Kainuu					
Keski-Pohjanmaa					
Lappi					
Länsi-Pohja					
Pohjois-Pohjanmaa					

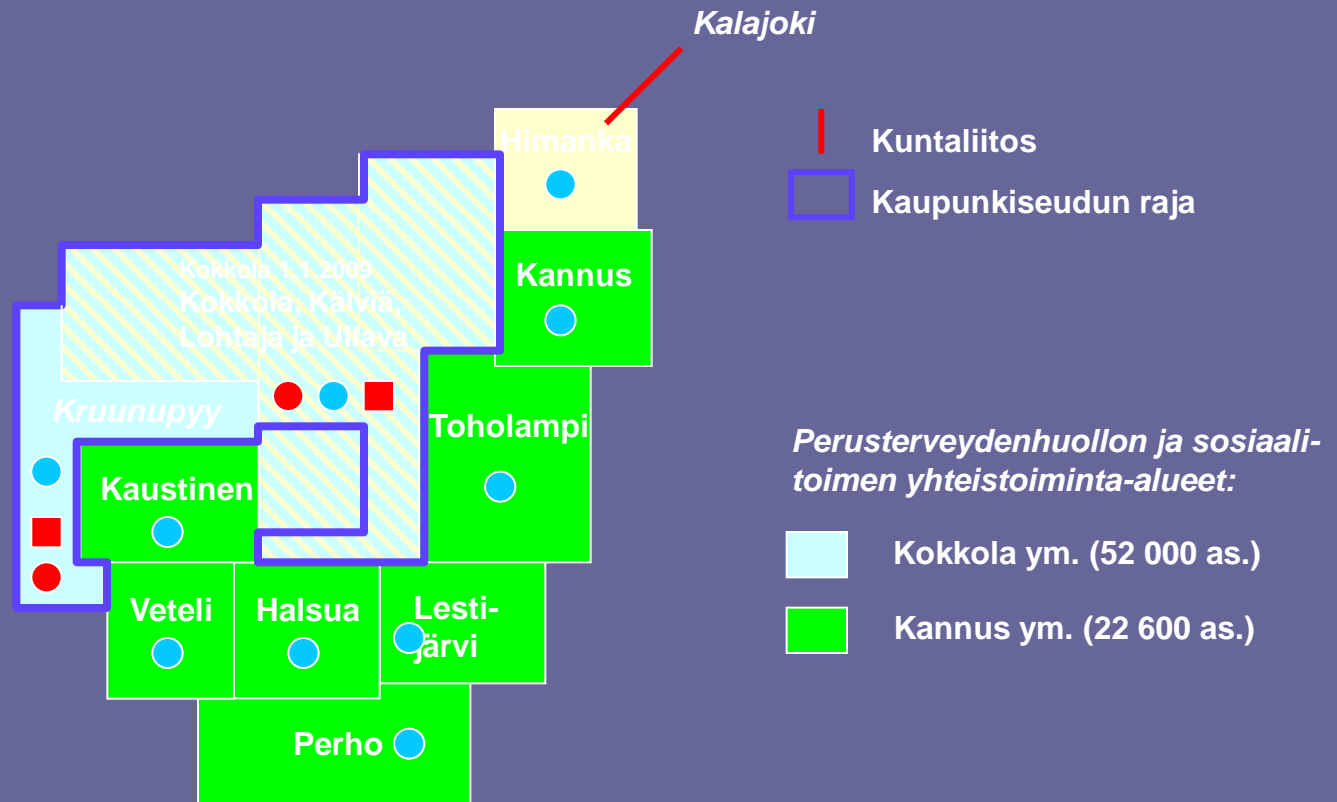
Maakunnallisen työn yhteiset asiat 1

- Maakunnallisen työryhmän käynnistäminen
 - Mukaan mielenterveystyön ja päihdetyön eri toimijatasot, myös järjestöt ja yritykset
 - Käyttäjien näkökulma esille
- Nykytilaselvitykset
 - mielenterveys- ja päihdetyötä keskeisesti koskevat kehittämishankkeet, voimassa olevat strategialinjaukset ja/tai hallinnolliset uudelleenorganisoinnit
 - Mielenterveys- ja päihdetyön nykytilan analyysi – sovittuun matriisiin

Maakunnallisen työn yhteiset asiat 2

- Strategiatyö;
 - Peruspalveluiden yhteistoiminta-alueiden kontaktit, yhteyshenkilöt ja strategiatyön nykyvaiheen kartoitus
 - Mielenterveys- ja päihdetyön strategian valmistelun kumppanuudesta sopiminen
 - Haaste; samaan aikaan
 - Erikoissairaanhoidon ja erityispalvelujen
 - Ja toisaalta palvelujen käyttäjien mukaan ottaminen myös peruspalveluiden strategiatyössä
- Mielenterveys- ja päihdekuntoutus
 - RAI-menetelmä yhteisenä kielenä ja mittarina

Keski-Pohjanmaa: kuntaliitokset, kuntajakoselvitykset 26.11.2008 ja yhteistoiminta-alueet 26.11.2008

Ammatillisen koulutuksen kunnat ja kuntayhtymät:

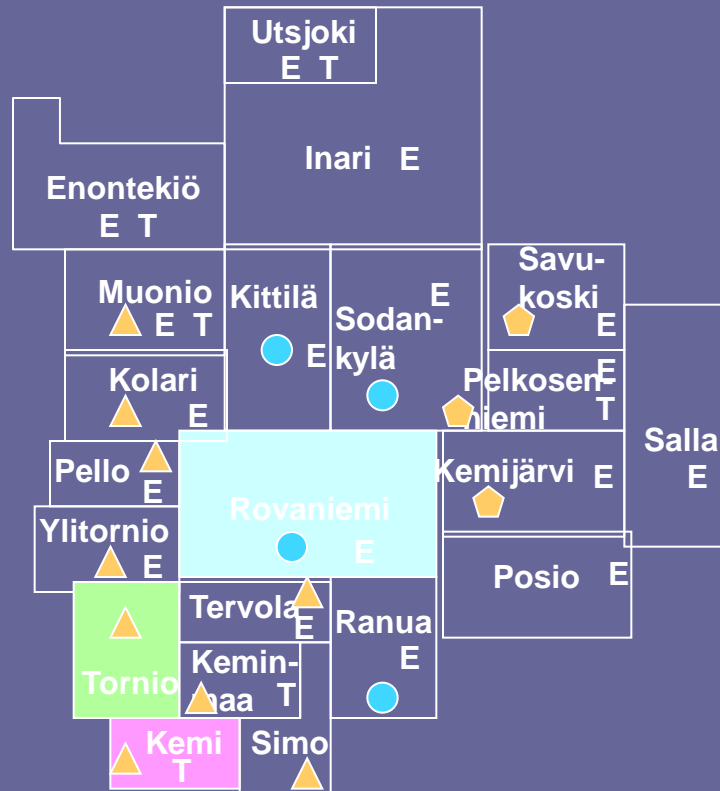
● Keski-Pohjanmaan koulutusky (114 900 as.)

Jäsenyys maakunnan ulkopuolella:

● Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (193 400 as.)

■ Optima samkommun (87 400 as.)

Lappi: kuntaliitokset, kuntajakoselvitykset 26.11.2008 ja yhteistoiminta-alueet 26.11.2008

E = Pitkän etäisyyden kunta

T = Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta

Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistoiminta-alueet:

- Rovaniemi (58 800 as.)
- Kemi (22 700 as.)
- Tornio (22 400 as.)
- Tilanne auki

Ammatillisen koulutuksen kunnat ja kuntayhtymät:

- Rovaniemen koulutus ky (77 700 as.)
- Kemi-Tornionjokilaakson koulutus ky Lappia (76 800 as.)
- Kemijärvi (yhteistoimintasopimus Pelkosenniemi ja Savukoski) (11 400 as.)

Suunnitteilla Inari +

Maakunnallisen työn yhteiset asiat 3

- Mielensterveys- ja päihdekuntoutus
- Kuntoutuksen asema, prosessi ja mittarit
 - RAI-menetelmä yhteisenä kielenä ja mittarina
 - kokemusasiantuntijoiden osallistuminen yksiköiden arviointiin
 - asumiskuntoutuksen kehittäminen (vrt edelliset)
 - fyysinen terveys mielensterveys- ja päihdekuntoutuksen kehittämiskohteena
 - neuropsykiatrinen ja neuropsykologinen arviointi kuntoutuksessa
 - ammatillinen kuntoutus – tavoitteena työelämä

Strategiatyön aloitus

- Strategia = ”osuu paremmin kun tähtää”
- Aloitetaan rauhallisesti (ei tartuta kaikkeen mikä kiiltää)
- Mitä vähemmän asioita, jotka teemme hyvin, sitä vähemmän lopussa selitettävää
- Nykytila, oikeat asiat ja toimijoiden sitoutuminen

KIITOS!